

2012Z18672

Vragen van de leden **Van Gerven** (SP) **Jan Vos** (PvdA) en **Schouw** (D)»66) aan de staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie en de minister van Buitenlandse Zaken over *geweld in de Braziliaanse sojateelt* (ingezonden 2 november 2012).

Vraag 1

Bent u op de hoogte van de schending van landrechten en het geweld tegen inheemse bevolkingen en kleine boeren door grootschalige sojaboeren in Brazilië in met name Mato Grosso do Sul/ grensregio Dourados, zoals onlangs in de Kamer naar voren gebracht door Genito Gomes Kaiowá, wiens vader (Nicio Gomes) door «pistoleros» (huurmoordenaars) om deze reden vermoord werd?¹

Vraag 2

Welke acties heeft u ondernomen om dit geweld en andere sociale en milieuproblemen omtrent sojateelt zoals ontbossing aan de orde te stellen bij de Braziliaanse regering, de Nederlandse importeurs en Nederlandse financiers?

Vraag 3

Bent u op de hoogte van het rapport van Profundo/ Milieudefensie² waaruit blijkt dat 57% van de sojateelt voor veevoer gebruikt wordt en dat de veestapel in Nederland zo'n 876 duizend hectare (anderhalf miljoen voetbalvelden) land voor sojateelt gebruikt in Latijns Amerika?

Vraag 4

Bent u bereid om, gezien de Nederlandse status als grootste Europese soja importeur, met de Braziliaanse regering contact op te nemen en het geweld tegen indianen en kleine boeren in de Mato Grosso aan de orde te stellen? Zo

¹ zie ook rapport VIOLATIONS OF THE RIGHTS OF THE GUARANI OF MATO GROSSO DO SUL STATE, BRAZIL, A Survival International Report to the UN Committee on the Elimination of Racial Discrimination (UN CERD) Survival is an NGO in consultative status with ECOSOC, zie ook <http://www.bbc.co.uk/news/world-latin-america-15799712> Brazil's Human Rights Secretary condemned the murder as «part of systematic violence against indigenous people in the region» en zie korte film: Soja-agro en het geweld tegen de Guarani-indianen <http://vimeo.com/user13714409/review/50423089/71897da87c>

² http://www.milieudefensie.nl/publicaties/rapporten/rapport-verdeling-economische-waarde-van-de-wereldwijde-sojateelt/at_download/file

nee, waarom niet? Zo ja, wanneer en hoe? Bent u bereid daarbij specifiek aandacht te vragen voor het geweld tegen de Guarani-Indianen dat recentelijk dreigt te escaleren?³

Vraag 5

Heeft de Nederlandse ambassade contact met CIMI (Conselho Indigenista Missionário) of andere organisaties die voor rechten van inheemse bevolking, kleine boeren en of plantagearbeiders opkomen? Zo ja, hoe intensief is dit contact. Zo nee, waarom niet en gaat dit alsnog gebeuren? Is of wordt er met ngo's gesproken over de recente geweldsescalatie?

Vraag 6

Is het waar dat er met betrokkenheid van de Nederlandse ambassade in Brazilië en de Rotterdamse haven en/of Nederlandse baggerbedrijven een haalbaarheidsstudie is gemaakt naar de kanalisering, verbreding of verdieping van rivieren in Mato Grosso ten bate van het transport van soja? Zo ja, waaruit bestaat die betrokkenheid van de Nederlandse overheid/ambassade? Acht u die betrokkenheid verantwoord, gezien de negatieve sociale en milieu gevolgen van de massale sojateelt zoals geweld tegen inheemse bevolking en ontbossing?

Vraag 7

Is het u bekend dat bepaalde Nederlandse banken een significante rol spelen als financier van de uitbreidingsinvesteringen van de grootschalige sojaplantages ter plekke? Hebt u, of de Nederlandse ambassadeur, met deze banken gesproken over het risico op het medefinancieren van geweld tegen inheemse bevolking en kleine boeren en hebt u of de Nederlandse ambassadeur gesproken met deze banken over het voorkomen van mede-financiering van sojaplantages die grote sociale en milieuproblemen veroorzaken zoals ontbossing en schending van arbeidsrechten?

Vraag 8

Bent u bereid bij deze banken aan te dringen op een moratorium dan wel een effectieve «code of conduct» waarbij vertegenwoordigers van inheemse organisaties, kleine boeren en plantage arbeiders betrokken zijn bij opstellen en monitoring?

Vraag 9

Kunt u uzelf en de Kamer op de hoogte houden van de voortgang van de onderzoeken van de procureur-generaal Marco Antônio Humero (te Dourados, Mato Grosso do Sul) en overige procureurs die onderzoek doen naar het geweld van sojaboeren plus «pistoleros» en de rol van hun financiers, voor zover dit Nederlandse banken en financiers betreft?

---

³ <http://racismoambiental.net.br/2012/10/justica-brasileira-ordena-expulsao-de-indigenas-guarani-kaiowa/>
<http://www.midiamax.com.br/noticias/812493-apos+ameaca+guerra+contra+indios+policia+federal+vai+investigar+fazendeiros+ms.html>